

Ο ΥΙΟΣ ΤΟΥ ΜΟΝΤΕΧΡΗΣΤΟΥ

(Συνέχεια του «Κρίσιμος Μοντεχρήστου»)

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟΝ

ΜΠΡΟΣ ΣΤΗ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ

Στις 14 'Ιανουαρίου του 1839, επρόκειτο να δικάσθῃ ἀπ' τὸ κακουργολογικὸ τοῦ Σηκουάνᾳ ὁ Βενεδέτος Καβαλκάντι.

«Ἐξώ ἐπέφετε πυκνὸ χιόνι. Ἡ παγωνιά πηροῦναζε ὡς τὸ κόκκαλο.»

Ἡ αἵθουσα τοῦ δικαστηρίου ἦταν ἀδειανὴ σχεδόν. Ὀλίγοι μόνον ἀκροαταὶ καθόντουσαν στὰ μπροστινὰ θρανία. Μεταξὺ αὐτῶν θρικούσανταν καὶ δύο κύριοι καλουμένοι, οἱ ὅποιοι μιλοῦσαν γιὰ τὴ δίκη, ἡ ὁποία ἐπρόκειτο ν' ἀρχίσῃ.

—Αὐτὸς ὁ Βενεδέτος, εἶπε ὁ ἕνας, εἶνε δολοφόνος... Δέν εἶν' ἄται;

—Ναί, ἀποκρίθηκε ὁ ἄλλος. Διέπραξε μιὰ δολοφονία στὸ μέγαρο τοῦ κόμητος Μοντεχρήστου... Ἐπιπλέον ὁ ἄλλος αὐτὸς διατείνεται ὅτι εἶνε γυιὸς τοῦ εισαγγελέως ντὲ Βιλλεφόρ, ὁ ὁποῖος θρῖσκεται σήμερα—ὕστερα ἀπ' τίς τραγωδίες πού συνέβησαν—κλεισμένος στὴν κλιτικὴ τοῦ δόκτορος Ντεβινού... Εἶνε τρελλός!...

—Πόσα δράματα, ἀλήθεια!... Πόσες φρικιαστικὲς τραγωδίες! Καὶ σ' ἄλλα αὐτὰ ἀνακατεμένο ἕνα φάντασμα, ἕνας θρικούλακας, ὁ κόμης Μοντεχρήστος!...

—Πιστεύεις σοβαρῶς, ὅτι ὁ κόμης Μοντεχρήστος ἦταν σάνταμα;

—Θές νὰ σοῦ πῶ τὴν ἀλήθεια;... Πιστεύω, ὅτι ὁ κόμης Μοντεχρήστος νεκραναστήθηκε!

Τὴ στιγμὴ αὐτὴ, μιὰ κυρία σπυτημένη στὸ πένθος, μὲ πυκνὸ πέπλο στὸ πρόσωπο, μῆκε στὴν αἵθουσα τοῦ δικαστηρίου συνοδευομένη ἀπὸ ἕναν ψιλοσώμον χλωμὸ κύριο.

Οἱ δύο κύριοι ποῦ σιχτήσαν, τὴν εἶδαν καὶ ἐξαφάνιστηκαν.

—Αὐτὸ πάλι; εἶπε ὁ ἕνας. Δέν σοῦ θυμίζει τίποτε ἡ γυναίκα αὐτή;

—Ναί, τὴν κυρία Δαγ...χμ!... τραῦλιος ὁ ἄλλος.

Κι' αἰμέσως κατόπι, πρόθεσε ἐξαίρετικὰ συγκινημένος:

—Μὰ ἔχι, δέν εἶνε δυνατόν... Ἐκτός ἀν' ἡ σημερινὴ ἡμέρα εἶνε ἡμέρα φαντασμάτων καὶ θρικούλακῶν!...

Τὴ στιγμὴ αὐτὴ, ἀπόλυτη σιωπὴ ἀπλόθηκε στὴν αἵθουσα τοῦ δικαστηρίου. Εἶχαν εἰσελθεῖ οἱ δικασταί, οἱ ὅποιοι κατέλαβαν τίς θέσεις των. Ὁ πρόεδρος χτύπησε τὸ κουδούνι καὶ εἶπε σ' ἕναν κλητῆρα:

—Νὰ φέρουν τὸν κατηγορούμενο!

Στὸ ἄκουσμα τῆς φράσεως αὐτῆς, ἡ γυναίκα μὲ τὸ βαρὺ πένθος ταραχτικῆ. Γόγγυρα βῆος συγκράτησε τὴν ταραχὴ της κι' ἔσκυψε μὲ συντριβὴ τὸ κεφάλι της.

Ἡ σ'θουσα εἶχε γεμίσει παιᾶ. Τὸ ἀκροατήριο ἦταν πυκνότερο. Ὅλοι αὐτοὶ οἱ ἀνθρώποι γύριζαν τὰ θλάμματα τους ποδὸς τὴν πόστα, τὴ στιγμὴ πού οἱ γυροσώλακες ὠδηγοῦσαν στὸ ἐδωλίο τοῦ κατηγορουμένου τὸν Βενεδέτο.

Ὁ κατηγορούμενος φαινόταν συντετριμένος. Ἦταν χλωμὸς, καὶ κρατοῦσε τὸ θλάμμα του ταπεινωμένον πρὸς τὴ γῆ. Ὅταν κάθισε στὸ ἐδωλίο τοῦ κατηγορουμένου, ἕνα ψιθύρισμα ἐξέφυγε ἀπ' τὰ χεῖλῃ του:

—Εἶς τὸ ἔλεος τοῦ Θεοῦ!

Ὁ γυροσώλαξ τοῦ κακουργολογικοῦ διάβασε αἰμέσως κατόπι τὸ κατηγορητήριο. Ὁ Βενεδέτος κατηγορορεῖτο γιὰ τὴ δολοφονία τοῦ Καδεσοῦ στὸ σπίτι τοῦ νόμιμου Μοντεχρήστου καὶ ἄλλες ἐγκληματικὲς του πράξεις.

—Κατηγοροῦμενε, δὲ εἶπε ὁ πρόεδρος, σήκου ἐπάνω καὶ πὲς μίας τ' ἐνοῦά σου!

—Βενεδέτος! ἀπάντησε ὁ κατηγορούμενος μὲ ταπεινὸ ὄθος.

—Ὁμιολογεῖς ὅτι ἐβολοφώνησες τὸν Καδεσοῦ;

—Ἀλλοίμονο, κύριε πρόεδρε!... Τὸ ὄμολολογῶ! τραῦλιος ὁ κατηγορούμενος, ἔτοιμος νὰ ξεσπάσῃ σὲ

λυγμούς.

—Ἄ, τὸν ἄθλιο!... Ἄσφαλῶς παίξει κωμωδία! ψιθύρισε τὴ στιγμὴ αὐτὴ ἕνας ἀπ' τοὺς ἀκροατὰς στὸν πλαγινὸ του.

Ὁ πρόεδρος ἀπήθυνε κατόπι διάφορες ἐρωτήσεις τὸν κατηγορούμενο, στίς ὁποῖες ὁ Βενεδέτος ἀπαντοῦσε μὲ συντριβή. Τὰ μάτια του ἦσαν θουρκωμένα.

—Νὰ ἔλθαι οἱ μάρτυρες! εἶπε ὁ πρόεδρος.

—Ὁ κύριος κόμης Μοντεχρήστος! ἐφώναζεν ὁ κλητῆρ τοῦ δικαστηρίου.

Στὴν πρόσκληση αὐτὴ δέν ἐδόθη καμμιά ἀπάντησις.

—Περιεργό! εἶπε ὁ πρόεδρος. Ὁ κόμης Μοντεχρήστος εἶνε ἕνας ἀπὸ τοὺς σπουδαιότερους μάρτυρας τῆς ὑποθέσεως αὐτῆς καὶ βῆος ἀπουσίαζει. Δέν τὸ ἐστάλη λοιπὸν κλησις;

—Ὁ κόμης Μοντεχρήστος δέν θρῖσκεται πλέον στὸ Παρίσι! ἀπάντησε ἕνας ἀπ' τοὺς κλητῆρας τοῦ δικαστηρίου. Ὅταν ἐπήγαμε νὰ τοῦ ἐπιδώσουμε τὴν κλησὴ, μὲς ἐπιπροσφώρησαν ὅτι ἐπούλησε τὰ κτήματα του καὶ ἔγινε ἀπάντος.

—Πολὺ καλὰ! εἶπε ὁ πρόεδρος. Τὸ δικαστήριο ἐπιφυλάσσεται νὰ τὸν τιμωρήσῃ διὰ πρῶτον.

Ἐκλήθησαν κατόπι οἱ ἄλλοι μάρτυρες, οἱ ὅποιοι ἐπιθεβαίωσαν τὴν ἐνοχὴ τοῦ Βενεδέτου.

—Νὰ ἔλθῃ ὁ κύριος Νεαρτίε ντὲ Βιλλεφόρ! εἶπεν ὁ πρόεδρος. Στὸ ἄκουσμα τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ, οἱ ἔνορκοι καὶ τὸ ἀκροατήριο ἐξαφάνιστηκαν.

—Πῶς; εἶπε κάποιος ἀπὸ τοὺς ἐνόρκους. Εἶχαν τὴ σκληρότητα νὰ καλέσουν ἐδῶ τὸν δυστυχεῖ αὐτὸν παράφρονα;... Ἄλλὰ ὁ κύριος ντὲ Βιλλεφόρ δέν εἶνε πλέον, παρὰ φάντασμα τοῦ ἐαυτοῦ του... Γιατὶ θέλουν νὰ τοῦ θυμίσουν τίς τραγωδίες, ἡ ὁποῖες συνέβησαν;

Η ΚΑΤΑΔΙΚΗ

Ὁ κ. ντὲ Βιλλεφόρ δέν ἦταν μόνος. Κοντὰ του στεκόταν ὁ γιατρός Νταρθινύ, ἕνας ἀνθρώπος καὶ ἐδρωστὸς πρῶτος, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸν Βιλλεφόρ, πού ἦταν καυποισαμένους, ἀδύνατος, σαλακρὸς, μὲ μάτια καὶ μὲ μάγουλα θαυτολωμένα, ἠστὸ ἀνθρώπινο εἶρεψιμο.

Ἡ ἐντύπωση πού προκάλεσε ἡ παρουσία τοῦ ντὲ Βιλλεφόρ στοὺς δικαστὰς, στοὺς δικηγόρους καὶ σ' ἄλλους βῆος εἶχαν γνωρίσει πρὸ ὀλίγων ἀκόμα μηνῶν τὸν ἀγέρωγο αὐτὸ δικαστή, πού χτυποῦσε ἀμέλιτικα κάθε ἀνθρώπο πού θὰ ἔσφαλε, ἦταν τόσο καταπληκτικὴ, ὥστε ὄλοι σηκόθηκαν ἀπὸ τίς θέσεις τους. Μερικοὶ μάλιστα τὸν χαϊρέτησαν μὲ μιὰ ἐλαφρὰ κλίση τοῦ κεφαλοῦ, ὅπως θὰ χαϊρετοῦσαν ἕνα λ'ε'ψανο.

Κι' αὐτὸς ἀκόμα ὁ πρόεδρος, πού τὸ πρόσωπο του κάθε ἄλλο παρὰ εὐαίσθητο ἀνθρώπο φανέρωνε, εἶπε μὲ συγκινημένη φωνὴ γυρίζοντας πρὸς τοὺς ἐνόρκους.

—Κύριοι, ὁ δόκτωρ Νταρθινύ, ὁ ὁποῖος νοσηλεύει τὸν κ. ντὲ Βιλλεφόρ μὲ τόση φροντίδα, συνοδεύει τὸν ἀσθενή. Ζητήσατε τὴ συμβουλὴ του πρὶν νὰ ἐπιτρέψετε τὴν ἐμφάνισή του κ. ντὲ Βιλλεφόρ στὸ δικαστήριο καὶ μὲς ἐβή'ωσε εἰς ἡ ἐμφάνισί του δέν θὰ ἔχη ἐπικίνδυνες συνέπειες γιὰ τὴν ὑγεία του. Κύριε δόκτωρ, μήπως ἀλλάξατε γνώμη;

—Ὅχι, κύριε πρόεδρε, ἀπάντησε ὁ γέρος δόκτωρ, ὁ ὁποῖος εἶχε δῆ νὰ πεθαίνουν στὰ χεῖρια του διλητηριασμένα ἄλλα τὰ μέλη τῆς οἰκογενείας ντὲ Βιλλεφόρ.

Ὁ πρόεδρος ἐννεψε τότε στὸν γιατρός. Αὐτὸς αἰμέσως ἀνγίγνε στὸ μπράτσου τὸν Βιλλεφόρ καὶ μιλιδῶντας του μὲ σιγαλὴ φωνή, τοῦ εἶπε νὰ προνοήσῃ πρὸς τοὺς δικαστὰς. «Ἐνας κλητῆρας συγγένους τοῦ πῆνε κοντὰ μιὰ καρέκλα γιὰ νὰ καθῆθῃ.

Βαθεῖα σιωπὴ ἐπικράτοῦσε τώρα στὸ δικαστήριο.

Ἡ γυναίκα μὲ τὸ πέπλο μισοανασηκόθηκε στὴ θέσι της καὶ κάρφωσε τὰ μάτια της πρὸ ἐλαμπῶν

τόν άνθρωπο αυτό, που ήταν άλλοτε άνηλεος προς όλους που τώρα είχε ταπεινωθεί τόσο, ώστε όλοι τον συμπονούν. Βενεδέτος, που φαινόταν κυριευμένος από μεγάλη ταραχή, ως τὰ χέρια του προς αστών. "Επειτα σωριάστηκε πάλι στη του και σκέπασε το πρόσωπό του με τις παλάμες του. Κύριε ντέ Βιλλεφόρ, είπε ο πρόεδρος.

—Το παράφρων άπλωσε τὰ χέρια του σαν ν' απαιτούσε νά άσσουν όλοι. Κι' έπειτα, σαν άνθρωπος που ξυπνάει από ένα ύ λήθαργο, άρχισε νά κυττάζει με περιέργεια, με τὰ μάτια όρθάνοιχα. "Ότι έβλεπε γύρω του, ήταν γι' αυτόν μιά ελα λημονιμμένη, ή όποια τού ξαναπαρουσιάζταν τώρα σαν σκανόνταν, άργα-άργα, ένας πέπλος...

Ανορθώθηκε σιγά, άκουμπώντας τὰ χέρια του στα χερούλια; Έβρας του και στάθηκε όρθος, έχοντας τεντωμένο το χέρι, όπως έκανε και άλλοτε, όταν άπήγγελλε τις αποφάσεις που ταδίκασαν τους κατηγορούμενους στην εσχάτη των ποινών... την έκκραστική αυτή χειρονομία ύπήρχε κάτι τό άπαισία... Καί, μέσα στην σκεπτενισμένη σθεδόν, έξ αίτιας του άφθονου νιούδ, που έπεφτε έξω, αίσθασα τού δικαστηρίου, ό κ. ντέ Βιλλεφόρ έμοιαζε με φάντασμα.

—Κύριε ντέ Βιλλεφόρ, είπε πάλι ο πρόεδρος τού δικαστηρίου, όπως με δυσκολία συγκρατούσε τη συγκίνηση του, μ' άκούετε; Έίστε έτοιμος ν' άπαντήσετε στις έρωτήσεις που θά σας άεθούν;

—Ο Βιλλεφόρ έκλινε καταφατικά τό κεφάλι του και άπάντησε με φωνή θρανή:

—Μάλιστα.

—Βενεδέτε, έπρόσθεσε ο πρόεδρος άευθυνόμενος προς τόν κατηγορούμενο, ηκρωθήτε!...

—Ο Βενεδέτος ύπάκουσε.

—Παρατηρήσατε τόν κ. ντέ Βιλλεφόρ, ου έπτε ο πρόεδρος, και, εξετάζοντας τό έρώς της συνειδήσεάς σας, πείστε μας αν παραγνωρίζετε πως είνε αληθινές ή όμοιογιές που κάνετε στον άνακριτή;

—Ο Βενεδέτος άπλωσε τὰ χέρια του προς τόν Βιλλεφόρ και τραύλασε με φωνή που την έκθεσαν οι λυγμοί.

—Συγγνώμη!... ΉΩ, πατέρα μου!... στυγμένη...

—Τι λέει ο άνθρωπος αυτός; ρώτησε πότεμα ό κ. ντέ Βιλλεφόρ, τού όποιου ή ανή έλχε ξαναπαίρει τόν παληό τραχύ κι καθαρό τόνο της.

—Σας έπικαλεί πατέρα του! τού άνητσε ο πρόεδρος. Μά και σεις ό ίδιος πρδεχθήκατε στην άνάκριση, ότι ο κατηγορούμενος είνε παιδί σας.

—Ο Βιλλεφόρ έφερε τό χέρι του στο μέτωπό του και τραύλασε:

—Τό παιδί μου...και είνε ζωντανό... Τά παιδιά μου τὰ σκότωσε όλα ΕΚΕΙΝΟΣ... Τό γυιός μου πέθανε...

—Ξεγάσατε τη νύχτα της 27 προς την 3 Σεπτεμβρίου τού 1817; Ο γυιός σας φυγε από τό θάνατο ως έκ βαμματος... έν τό θυμάστε;

—Έκ θαύματος;... "Όχι!... Σώθηκε έ μιά δολοφονία... Έγώ τραυματίστηκα μ' ένα έγχειρίδιο... "Ό! ποτε σας λέω δέν ξεχάσα...

—Παραδέχεστε για μιά φορά άκόμα ότι ο άνθρωπος αυτός είνε παιδί σας; ρώτησε ο πρόεδρος.

—Ο Βιλλεφόρ γέλασε στριγγιά και άπάντησε:

—Παιδί μου... παιδί τού Βιλλεφόρ!... Μά μπορεί ένας πλαστογράφος και δολοφόνος νά έχη τό όνομα αυτό;... "Ό! δέν ζήνομα... Τό όσπί το 'Ατένι... Τό κόκκινο δαμάτιο... τό μαντήλι με τὰ άρχικα Η και Ν... Νά, τὰ έζρω όμα... Τά θυμάμαι όλα... Τά όμολογώ όλα!... Αυτό έπρεπε νά γίνει..."

—Έπρεπε τό αίμα τών Βιλλεφόρ νά μπη στις φλέβες ενός δολοφόνου...

Και κυττάζοντας τόν Βενεδέτο, είπε τεντώνοντας προς αστόν τό ίσχνό του και μακρύ δάγυλό του:

—Είσα παιδί μου... Σκότωσα... Θά σκοτώσης πάλι!

—Ο Βενεδέτος ύψωσε περιήφανα τό κεφάλι του και άπάντησε με φωνή καθαρή και σταθερή:

—Απατάσθε, πατέρα μου... Υπήρχε έθέσια ένας μεγάλος ένοχος, μά ο Θεός ο ίδιος συγχωρεί όσους μετανοούν... Δέν περιμένω πια τίποτε από την ανθρώπινη δικαιοσύνη... "Όστόσο, μπροστά στη θανατική καταδίκη που με άπειλεί, σας λέω αυτό: Κύριε ντέ Βιλλεφόρ, σας συγχωρώ... Ναι, σας συγχωρώ και ίκετώ τό Θεό νά σας λυπηθί!...

Τά δραματικά αυτά λόγια άπηγγέλησαν με τόσο πεπαιθόη και τόσο επίσημο τόνο, που θά τόν ζήλευσε κι' ό μεγαλύτερος ήθοποιός.

—Σας συγχωρώ, έξακολούθησε ο Βενεδέτος, όπως συγχωρώ και εκείνη, την όποια ποτέ δέν γνώρισα, της όποιας τό όνομα

τά χείλη μου δέν έπιθύριαν ποτέ, εκείνη που αν και με γνώρισε από την ήμέρα που μ' έφεραν στην άτιμωτική αυτή θέσι, από ντροπή άρνήθηκε νά μ' αναγνωρίση για παιδί της...

Παρατεταμένοι στεναγμοί άκούστηκαν γιά στιγμή εκείνη από τό άκραστήριο: ή κυρία με τό πέλο ε'χε μεζευτή κοντά στο συνοδό της κ' έκλαιγε. Αυτός πάλι, στή, γοναίς τὰ χέρια της μέσα στα δικά του, της έλεγε με σιγαή φωνή:

—Πρός Θεού, σωπάστε! Προσέξατε...

Τό επεισόδιο όμως αυτό πέρασε άπαρατήρητο, γιατί ή γενική προσοχή ήταν συγκεντρωμένη στο Βενεδέτο, τού όποιου τό πρόσωπο φωτιζόταν από μιά θαθεία χαρά, γεμάτη έκστασι.

—Ναι, τους συγχωρώ όλους! έξακολούθησε. Τους συγχωρώ όλους και για τόν εαυτό μου δέν ζητώ τίποτε άλλο από τη συγγνώμη τού Θεού. Κύριε Βιλλεφόρ, δέν θέλετε νά με συγχωρήσετε και σεις για τό κακό που σας έκανα;

—Ο Βιλλεφόρ άκουγε, με τό κεφάλι του ύψωμένο και με τὰ μάτια του καρφωμένα στον κατηγορούμενο, ενώ στα χείλη του πλανιόταν ένα μαρκαστικό χαμόγελο.

—Γιατρέ, είπε τώρα ο πρόεδρος στο συνοδό τού Βιλλεφόρ, ή δοκιμασία ή άπαραίτητη νά μορφώσουν γνώμη οι ένοχοι, τελείωσε... Μπορείτε ν' άπουορηθε με τόν άσθενη σας!

Και στρέφοντας ύστερα προς τόν κ. Βιλλεφόρ, τού είπε:

—Κύριε, είθε τὰ λόγια μου νά φθάσουν θαθεία ως τη συνείδηση σας... Τόσο άπεχθάνεται ο "Υψιστος την ύπερηφάνεια, ώστε σας χτύπησε και στην οικογένεια σας και στο λογικό σας... "Επίσης, σας θεθαώ ότι και τό πιο μυστηριώδη κακούργημα, άργά ή γρήγορα έξάπαντος θά θρούν την τιμωρία τους!

—Ο Ιατρός Δερβιγνύ άγγιζε τότε τόν κ. ντέ Βιλλεφόρ στον ώμο και τού είπε:

—Έλάτε!

Μά εκείνος έκανε ένα κίνημα άρνητικό τού κεφαλιού του. "Επειτα προχώρησε μηχανικά προς την έξρα του είσαγγελέως, σαν κάποιο μυστικό ένστικτο νά τον θεθαίανε, ότι αυτή ή θέσις ήταν δική του άκομην.

—Ο άντεισαγγελείος όμως, θλεποντάς τον, έκανε ένα κίνημα τρόμου, σαν νύ φοθήθηκε μήπως ο νεκρασαστημένος αυτός παλαιός συνάδελφος του σκόπευε νά τόν πνίξη!...

—Ο Βιλλεφόρ όμως δέν έφτασε ως εκεί. Έπειτα από δύο-τρια θήματα σταματσε, στράφηκε προς τους δικαστές και προς τους ένορκους και με την παληά άκαμψία του στο πρόσωπό του, είπε:

—Κύριοι, άκούσατε ήδη τόν κατηγορούμενο... "Ακούσατε τη δήθεν μεταμείλητο. Και τώρα σας θεθαώ εγώ για κάτι: "Ότι ο άνθρωπος αυτός είπε ψέμματα, λέει ψέμματα και θά πη και στο μέλλον ψέμματα!...

—Κύριε Βιλλεφόρ! ξεφωνίσε έντονα ο πρόεδρος.

—"Αψιστε με νά μιλήσω!... Ξανάπε ο Βιλλεφόρ. Λένε, ότι είμαι τρελλός... "Αγνώσ αν είνε αληθινό αυτό... Μερικές φορές στο μυαλό μου άπλώνεται μιά αιματόχρομη όμίχλη... Συχνά όμως, τόν αίματηρό αυτόν πέλο τό λογικό μου, τόν εσχιζέι μιά άχτίδα φωτός... Καί τότε, θλέτω ολοκάθαρα όχι μόνον τὰ όσθη της ψυχής μου, αλλά και τὰ όσθη της ψυχής τών άλλων... Ναι, θλέτω τώρα και τις πιο άπόκρισες γωνίες της ψυχής αυτού τού ανθρώπου, ο όποιος λέει ότι είνε...γυιός μου κι' ότι θέλησα νά τόν δολοφονήσω!

Τά σαφή και σοβαρά αυτά λόγια τού Βιλλεφόρ προξένησαν γενική κατάπληξη. Κανένας δέν πίστευε, ότι ο άνθρωπος αυτός ήταν παράφρων.

—Ναι, λέγω, έξακολούθησε ο Βιλλεφόρ, ότι ο κατηγορούμενος αυτός ψεύδεται... Δέν συγχωρεί... Δέν πιστεύει στον πολυέσπλαγχο Θεό... "Ο άνθρωπος αυτός ύπερκρινεται μπροστά σας μιά άτιμη κομωδία... Φρονιζέι μόνον πως νά όσση τη ζωή του... Προσέξατε, κύριοι ένοργοι!... "Ο άνθρωπος αυτός είνε μιά αιμόδιμη τίγρις... Σκοτώστε τον... Τιμωρήσατε τον με την εσχάτη των ποινών... Σας τό ζητώ εγώ ο 'πατέρας τους, όπως με όνομάζει, αυτό προς χάριν της κοινωνίας!

Τό άκραστήριο έξσπα με εθ θυρωδότη μουρμουρητά φρίκης και καταπλήξεως. "Ο πατέρας αυτός, ο πασάριαν, που ζήτοσε τη δαναήντ καταδίκη για τό παιδί του, φαιόταν σ' όλους τάν κάτι τό σπάνθρωπο, όσο κι' άπροσδόκτο!

—"Όλοι τώρα ξεχνούσαν τόν τρελλό Βιλλεφόρ κι' έθλεται στή ότομο του τόν παλιό άμείλιχτο θασιλό είσαγγελέα, τόν άήνιομο προμηθευτή θυμάτων στη λαϊκόμο...

Μόλις ξεστομίσε τὰ τελευταία άπαισία λόγια του ο Βιλλεφόρ, λόγια που άντησαν στην αβουσα—για λίγες στιγμές—σαν ύπόκοψη νεκρική καθωνοκορυσία, ύποκλήθηκε κατόπι μπρος στους δικαστές, πλησίασε τόν Ιατρό του και θήκε μαζύ του έπειτα έξω απ' την αβουσα τού δικαστηρίου.

Ο Άλλεξανδρος Δουμπε, πατήρ

-Σήμερα ο Βιλλεφόρ ήταν έντελως στά λογικά του! μουρμούρισε ένας απ' τους δικαστάς στο αυτί ενός συναδέλφου του.
 --Συμφαίνουν μυστηριώδη πράγματα, απάντησε έκνευος. Δεν είδες την κυρία Δαγγλάρ πόσο φαίνεται να ενδιαφέρεται γ' αυτόν τόν ληστή τόν κατηγορούμενο;
 --Πώς... Αύτη λοιπόν ήταν ή κυρία με τό πένθος;
 --Καί θέβαινα, αυτή!... Δεν την είδες πού λιποθύμησε, ...Νά ενδιαφέρεται άραγε για τόν Βενεδέτο; Τί μυστηρία, Θεέ μου!...

Η ΟΔΟΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΚΑΤΕΡΓΟ

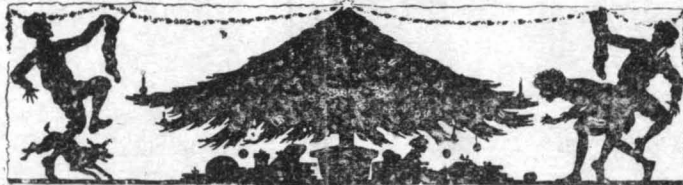
'Η ανθρώπινη ψυχή, φαίνεται πως έχει ιδιαίτερα άγάπη στις αντίθεσεις...

'Ο εισαγγελεύς, ή μάλλον ο αναπληρωτής του αντιεισαγγελεύς, ένοιωσε κάποιο πείσμα και κάποια προσβολή στον έγωισμό του, μόλις είδε την έξαφκή ανάμειξη του κ. ντε Βιλλεφόρ στις συζητήσεις του δικαστηρίου. 'Αν δέ ο σεβασμός του προς τόν πρόεδρο του δικαστηρίου δεν τόν εμπόδιζε, ασφαλώς θα διαμαρτυρόταν με άγαναχτήρι εναντίον της έπικεικίας, την όποιαν έδειξαν οι δικασταί απέναντί του παράφρονος έκείνου, άφροντάς τόν ελευθερονά να μιλάη τόση ώρα!

Γιά να δείξη λοιπόν την περιφρόνησί του στον Βιλλεφόρ, και για να δώση ένα μάθημα στους τόσο συγκαταθετικούς δικαστάς, άποφάσισε να φανή όσο μπορούσε πιο έπικεικός στον Βενεδέτο και να μιληθή ασητήρα μόνον εναντίον της άσκαλάστου ζωής του πρώην εισαγγελεύς, καρπός του άνόμου έρωτος του όποιου ήταν ο κατηγορούμενος!

'Ετσι κι' έγινε.
 'Αλλ'αυστε και τό άκροατήριο έβλεπε με συμπάθεια τόρα τόν κατηγορούμενο, τόν όποιο θεωρούσε -ύστερα απ' την άμεληχτή κατάθεσι του Βιλλεφόρ- μάλλον σαν ένα θύμα άθώου του μίσους άτιμου πατρός!...

'Ωστε, καθώς θλέπουμε, τό έργο του συνηγόρου του Βενεδέτο διευκολύνθηκε θαυμάσια, έπειτα απ' την τόσο άπροσδόκητα εύνοική άγούρευσι του εισαγγελεύς...

Τό άκροατήριο είχε συγκινηθή. Αύτός ο Βενεδέτος γονάτισε άξαφνα κάτω κι' άρχισε να κλαίη.

'Ολοι είχαν ανατριχίσει από συγκίνηση.

Ποιάς έκλαιγε αυτή τή στιγμή;
 'Εκλαιγε ο μετανωμένος καικούργος;
 'Η έκλαιγε ο πονηρός ληστής, για να έξηλεσθή τούς δικαστάς, να άποφυγή τή λαημητόμια και να συνεχίση τά καικούργήματά του;

Τέλος οι έννοκοι, άποσυρθέντες σε σύσκεψη, έξαναγύρισαν στην αθουσα. 'Η άπόφασίς των διαθάσθηκε δυνατά.

'Ολοι έσώπαιναν.
 'Ο Βενεδέτος έγλύτωσε τή λαημητόμο. Καταδικάσθηκε σε ισόβια δεσμά.

Μόλις ο κατηγορούμενος άκουσε την άπόφασι, προσποιήθηκε τόν συγκινημένο. Μά ή γροθίεσ του σφίχθηκαν άπειλητικά...

Τή στιγμή αυτή οι άνθρωπος που συνώδευε την κυρία με τό πένθος, την κ Δαγγλάρ, πλησίασε με τρόπο τόν Βενεδέτο, έσκυψε κοντά του και του ψιθύρισε:

- Κρατήσαμε τό λόγο μας.
- Κατάρα! μούγγρισε ο Βενεδέτος.
- Σ' έσώσαμε από τό θάνατο!
- Καί τό κάτεργο;
- Υπομονή... Κι' από κεί θα γλυτώσης.
- Προσέξτε!... Προσέξτε καλά, μουρμούρισε ο Βενεδέτος, τρίζοντας τά δόντια του, γεμάτος λύσσα. 'Ωρκισθήκατε πώς θα μέ σώσετε.
- Ναί, τό κεφάλι μας.
- Λοιπόν;
- Λοιπόν, θα κρατήσουμε τό λόγο μας.

Τή στιγμή αυτή οι χωροφύλακες πήραν τόν κατάδικο, τού πρόσρεσαν τά σιδερα κι' έτοιμάσθηκαν να τόν μεταφέρουν στις τομαρές φυλακές τής Φόρε, προσωρινώς. Καί κατόπιν τό κάτεργο!

'Ο κατάδικος λυσσοόε.
 Δάγκανε τά γείλη του για να κρύψη τή μακία του. Δεν ήταν πειά άνθρωπος.

'Ηταν ένα νουέμο, ένας κατάδικος!...
 Θά ζούσε στο έξής με τόσο καικούργους.
 'Ηταν χαμένοί!...

'Η σκέψι του πετόυσε στο παρελθόν.
 Ποιάς λοιπόν τόν είχε σπρώξει στην καταστροφή;

Ποιάς είχε σκάψει τόν τάφο του;

Ποιάς τόν συνέτριψε έτσι απάνθρωπα;

Λόγω πληθώρας όλης ή συνέχεια τής «ΦΛΩΡΑΣ ΜΠΡΙΑΛΑΝΤΗΣ» στο προσεχές φύλλο.

Τόν κακό του αυτόν δαίμονα, τόν καταστροφέα του, τόν έτερε ο Βενεδέτος.

'Ο άνθρωπος πού τόν συνέτριψε κι' αυτόν και τούσους άλλους είχε ένα όνομα.

'Εκαλείτο ΚΟΜΗΣ ΜΟΝΤΕΧΡΗΣΤΟΣ!...
 Τό όνομα αυτό έκανε τόν κατάδικο ν' άφρίση από μακία. Διψούσε έκδικήναι!... Διψούσε άμια!...

'Άξαφνα δίωξε ανατριχίασε.
 Παιόν να έκδικηθή; Τόν κόμητα Μοντεχρήστο; 'Αλλά έκεί ήταν τρομερός, ήταν πανίσχυρος, ήταν θαθύπλουτος. 'Εκείνος έφερε να τιμωρή και να έκδική η τία ι.

'Ηταν ο ΤΙΜΩΡΟΣ ΑΓΓΕΛΟΣ!
 Ποιάς λοιπόν θα τολμούσε να τά θάλη μαζί του; Αύτός; 'Ο Βενεδέτος! 'Αλλ' αυτός ήταν πειά ένας κατάδικος ένας χαμένοί!...

-Χρήματα!... 'Ελευθερία!... μούγκρισε ώστόσο ο κατάδικος. Θέλω να έκδικηθώ... Θά έκδικηθώ... Θά έκδικηθώ, τή νύγμω κόμη Μοντεχρήστο... Κατάρα σε σένα!...

'Άξαφνα τό άμάξι τής μεταφοράς τών καταδικών στις φυλακές στάθηκε. Είχαν φτάσει στις άπαισιες φυλακές τής Φόρε. Ο Βενεδέτος ανατριχίασε.

ΕΝΑΣ ΜΥΣΤΗΡΙΩΔΗΣ ΦΙΛΟΣ

Οι μαύροι τοίχοι τής φυλακής έκαμαν τόν νεαρό κατάδικο ν' απγοώση από φρίκη.

Τόν έσπρωξαν άπότομα μέσα στο γραφείο τής φυλακής κι' έκεί ο αρχιψευφούλαξ τού άπήρθηνε διάφορες έρωτήσεις για να τόν γράψη στά θέλια του. 'Επειτα τόν έπήραν ανάμεσα απ' ένα σωρό σκοτεινούς διαδρόμους και μολονότι έκείνος παρακαλούσε και ήκέτευε να τού παραχωρήσουν ιδιαίτερο κελλί, τόν έβρισαν σε μία χαηλωτάσθαι και μακροστενή αθουσα, όπου θρισόντουσαν κιόλας σθθαμένοι ένα σωρό κατάδικοι που επρόκειτο ν' άποσταλούν από τό κάτεργο.

'Ενα μεγάλο φανάρι φώτιζε άπλετα την αθουσα έκείνη πού μύριζε άπαισία.

'Ενας αρχιφύλακας, κοντάς στο άνάστημα, με τετράγωνο και πλατειούς ώμους και στραβοκάμνη, ο όποιος κρατούσε τή χέρια του ένα μακρόν και χυτρόν ραβδί, πού τό έτρεμαν όλοι φυλακισμένοι, έσπρωξε άπότομα στο Βενεδέτο.

Κάτω απ' τή λάμψη τού φαναριού πού του φλόγιζε τό μάτι, Βενεδέτος τού κάκου έβγαψε να βρή μία θέσι άδειανή για ν' γείρη... 'Ολες ή θέσεις, ως κ' ή παραμικρή άκόμα γωνία, πο τ' ασμένες... Οι κατάδικοι σθιβαζόντουσαν έκεί μέσα σαν σωρό λέσ...

-Μά πού να πλαγιάσω; τραύλισε αστισμένος.
 -'Οπου μπορείς! 'Οπου θέλεις!...

-Μπορώ να σταθώ όρθιος; ρώτησε ο Βενεδέτος.
 -'Αν σου άρέσει! τού απάντησε ο δεμοφύλακας. Μά άκουσε...δέν πρέπει να κάνη ούτε τόν παραμικρό θόρυθο... θγάλε τά παπούτσια σου... περπάτα με τις φτέρνες... γιατί άλλο μονό σου, άν κάνη άνησυχία!...

Και στριφογυρίζοντας άπειλητικά τό ραβδί του, επρόσθεσε χαμογελώντας ειρωνικά και άπευθυνόμενος προς όλους τούς κατάδικους:

-Πρέπει να κοιμηθήτε, κύριοι... Βλέπετε, έγώ φροντίζω για την ήουχία σας!...

'Εξαφνα, μέν' απ' τό σωρό τών καταδικών πού σήκωναν με περιέργεια τά κεφάλια τους, για να δουν τό νεοφερμένο, άκούσθηκε μιά φωνή πού έλεγε στο Βενεδέτο:

-'Ελα δώ, μικρέ... Υπάρχει θέσι!...

Ποιάς μιλάει; 'Ε;... ούβριλας ο αρχιφύλακας, ύψόνοντας άπειλητικά τό ραβδί του.

-Συγγνώμη, κύριε αρχιφύλακα! ειπε αύτός πού είχε μιλήσει. Μίλησα για να πώ στον καινούργιο μας σύντροφο, ότι ύπάρχει λ'γη θέσις έδω δά πλαγιάση...

-Καλά! έκανε ο έπιθεωρητής.
 Και, άπευθυνόμενος προς τόν Βενεδέτο, επρόσθεσε:
 Καί συ άψφισ τις τριμιόνες... Τί κάθεσαι; 'Αφού ύπάρχει τρόπος για να κοιμηθής, τσάκισου και πλαγιάσε... Και γρήγορα μάλιστα...

Και συνώδευσε τά πικρά λόγια του, μ' ένα δυνατό σπρόξιμο στην πλάτη του Βενεδέτο, ο όποιος σωριάστηκε κάτω στη θέσι πού έμενε άδειανή...

'Ετσι τή δέντια του από μακία, μά καταλάβαινε ότι: δέν μπορούσε να κάνη τίποτε... Εύτυχημένος ώστόσο γιατί έβρισκε μιά μικρή άνάπαυσι, άντεπ' από τούς

δυνα
πλό
'Ο
πνή
'Ενα
την
μεν
'Ο
ποτι
την
'Ο
διτ
πού
έλλ
'Εν
του
ΕΙ

μ
σ
ν
τ

τω
το
Ο

